

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Сержанов В.В.
«28» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна відповідальність та корпоративна культура

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Галузь знань: **07 Управління та адміністрування**

Спеціальність: **076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**

Освітня програма: **Міжнародна комерція**

Статус дисципліни: **обов'язкова**

Мова навчання: **українська**

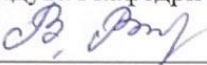
Ужгород - 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність та корпоративна культура» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність освітньої програми «Міжнародна комерція».

Розробник: Варцаба В.І., д.е.н., проф. завідувач кафедри фінансів і банківської справи

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ "Ужгородський національний університет"
Протокол №12 від 30 червня 2020 року

Завідувач кафедри фінансів і банківської справи

 / Варцаба В.І.

«30» червня 2020 року

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

протокол № 7 від «28» серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії / Шуліко А.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –3 самостійної роботи студента – 4,5	1-й	1-й
	Лекції:	
	24	10
	Практичні (семінарські):	
	22	4
Вид підсумкового контролю: письмовий	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: іспит	Самостійна робота:	
	74	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність та корпоративна культура» є формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності та корпоративної культури з позиції сучасних стандартів соціальної політики, соціальної звітності, етики бізнесу й прав людини в умовах інтеграції концепції стійкого розвитку і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки.

Відповідно до освітніх програм, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- 1) здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення;
- 2) здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети на основі володіння принципами, методами та інструментарієм соціальної відповідальності та корпоративної культури;
- 3) здатність спілкуватися та співпрацювати з представниками усіх стейкхолдерів ринкових відносин;
- 4) здатність до самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації у сфері підприємництва;
- 5) здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, та використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- 6) здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва;
- 7) здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у сфері підприємництва та міжнародної комерції;
- 8) здатність до одержання якісної інформації із різних джерел даних;
- 9) здатність знаходити, аналізувати та працювати з інформацією, у тому числі, в глобальних комп'ютерних мережах та уміти будувати комунікаційну мережу для обміну інформацією.

3. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Введення для обов'язкового вивчення магістрами ВЗО економічних спеціальностей дисципліни «Соціальна відповідальність та корпоративна культура» стала необхідність активізації впровадження принципів соціальної відповідальності в життя суспільства, оскільки соціально-відповідальна поведінка основних суб'єктів суспільства – державних та місцевих органів влади, корпоративних структур, громадських організацій, громадян є гарантією сталого економічного та соціального розвитку.

Теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни «Соціальна відповідальність та корпоративна культура» є наявність базових знань із дисциплін гуманітарного та загальноекономічного циклів, отриманих в період навчання на першому (бакалаврському) рівні підготовки здобувачів вищої освіти, зокрема, при вивченні таких дисциплін, як «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Економіка праці та соціально-трудова відносини» та ін.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітніх програм «Управління персоналом та економіка праці», «Міжнародна комерція», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети	ПРН 3
Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп	ПРН 4
Забезпечувати встановлення ефективних контактів з діловими партнерами	ПРН 21

Очікуванні результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність та корпоративна культура»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати міжнародні принципи соціальної відповідальності та корпоративної культури та вміти застосовувати їх в стратегічному розвитку підприємства	ПРН 3,4,21
Знати особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів соціального розвитку та вміти застосовувати їх в управлінні організацією	ПРН 4,21
Володіти особливостями соціального підприємництва та прояву соціальної відповідальності бізнесу в українських реаліях та використовувати їх у в управлінській діяльності	ПРН 3,4,21
Визначати основних економічних агентів соціальної відповідальності і аналізувати їхню взаємодію	ПРН 4,21
Вміти розробляти оптимальну систему розвитку корпоративної соціальної відповідальності та алгоритм її моніторингу.	ПРН 3
Володіти методами та інструментами втілення на підприємстві концепції соціальної відповідальності	ПРН 3,4,21
Створювати стабільні умови розвитку трудових відносин та збалансування інтересів роботодавців та працівників	ПРН 3
Вміти розробляти комплексні соціальні програми, складати бюджети та впроваджувати їх на соціально відповідальному підприємстві	ПРН 3
Визначати основні принципи і напрямки соціальної відповідальності у сфері екологічної відповідальності та приймати відповідальні рішення по визначенню дій у сфері захисту довкілля	ПРН 3,4,21
Здійснювати оцінку результативності соціального партнерства	ПРН 4,21
Знати критерії, володіти методикою та вмінням визначати показники оцінювання соціальної відповідальності підприємства	ПРН 3,4,21

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: перевірка рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і тестування) та індивідуальної (самостійної) роботи студента (практичний компонент – презентація, реферат, стаття, есе тощо).

Форма модульного контролю: модульні контрольні роботи.

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит.

Студенти вивчають дану дисципліну протягом семестру – один модуль. Модуль складається з двох змістових модулів. В кінці кожного змістового модуля (лекції, практичні заняття) виконується модульна контрольна робота.

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за 100 бальною системою за кожний модуль – по 50 балів за модульну контрольну роботу та 50 балів за результатами перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і тестування) та індивідуальної (самостійної) роботи студента (практичний компонент – презентація, реферат, доповідь, стаття, есе тощо).

Критерії оцінювання знань та підсумкового контролю.

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студента з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів:

- поточного контролю знань;
- підсумкового контролю знань (залік/іспит).

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань.

При контролі систематичності та активності роботи студента оцінці підлягають:

- відвідування семінарських занять;
- активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу;
- підготовка і презентація рефератів, наукових доповідей, участь в олімпіадах тощо.

Максимальна оцінка контролю систематичності та активності роботи студента становить 10 балів.

Порядок оцінювання:

10 балів – відвідано не менше 90% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно».

7 балів – відвідано не менше 75% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»

5 балів – відвідано не менше 60% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно».

3 балів – відвідано не менше 50% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно».

Систематичність та активність роботи всіх інших студентів оцінюється в «0» балів.

Оцінювання рівня засвоєння знань програмного матеріалу (теоретичний компонент оцінки) здійснюється у межах **10 балів**:

по 2 бали- за результативне експрес-тестування чи експрес-опитування по кожній темі (кожний змістовий модуль складає 5 тем)

Оцінювання індивідуальної (самостійної) роботи здійснюється у межах **30 балів**:

- 15 балів – за підготовку та презентаційний захист рефератів, наукових та творчих робіт, а саме:

- за підготовку та презентаційний захист рефератів – до 5 балів за 1 роботу;

- наукових робіт – до 15 балів за 1 роботу;

- творчих робіт – до 15 балів за 1 роботу;

- 15 балів – за участь в наукових конференціях, підготовку наукових статей, опрацювання наукових статей та першоджерел, участь в олімпіадах та конкурсах, а саме:

- за участь в наукових конференціях з доповіддю – до 10 балів за 1 роботу;

- за підготовку тез на наукову конференцію – до 7 балів за 1 роботу;

- підготовку наукових статей – до 15 балів за 1 роботу;

- опрацювання наукових статей та першоджерел – до 3 балів за 1 роботу;

- участь в олімпіадах та конкурсах – до 10 балів за 1 роботу;

- за отримання призового місця в олімпіаді чи конкурсі -15 балів.

Модульний контроль

Протягом семестру студенти виконують два модульні завдання, кожне з яких оцінюється в діапазоні **від 0 до 50 балів**.

Модульне завдання виконується у вигляді письмової контрольної роботи і включає два теоретичні питання та можливо тести;

Недоліки та помилки, якими вважаються:

- неохайне оформлення роботи, незагальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк (мінус 5 балів);

Максимальна оцінка одного модульного контролю становить 50 балів.

В разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин студент має право за дозволом декана скласти їх протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Підсумкова оцінка з дисципліни

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів що визначаються університетом. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується в УжНУ, реєструється прийнятим в університеті чином з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

За результатами підсумкової атестації зі змістового модуля (дисципліни) результати оцінювання перераховуються за системою шкали оцінювання ECTS та національною шкалою.

Семестрова оцінка є середньоарифметичною сумою балів двох змістових модульних контролів. Наприклад, студент за результатами першого модульного контролю набрав 80 балів; за результатами другого модульного контролю отримав 100 балів; семестрова оцінка у подібному випадку складе: $(80+100)/2 = 90$ (за шкалою ECTS – «А»; за розширеною національною шкалою – «відмінно»).

Студент, який в результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше 60 балів і отриманий бал його влаштовує, має право не складати іспит із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати іспит.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше **60 балів зобов'язаний** складати іспит із дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час заліку оцінені менш ніж **60 балів**, він (вона) рахуються такими, що не здали підсумковий контроль.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці

Шкала оцінювання навчальних досягнень

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за темами (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за темами (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	50	100
10	10	10	10	10		

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку

1.1. Концепція сталого розвитку.

1.2. Реалізація концепції сталого розвитку на засадах соціальної відповідальності.

1.3. Види, підстави та принципи соціальної відповідальності

Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства

2.1. Основні економічні агенти соціальної відповідальності і їхня взаємодія.

2.2. Державна політика як основа формування простору взаємодії держави, суспільства й бізнесу.

2.3. Форми прояву соціальної відповідальності.

Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю

- 3.1. Сутність та цілі концепції корпоративної соціальної відповідальності
- 3.2. Структура управління корпоративної соціальної відповідальності.
- 3.3. Формування корпоративної культури
- 3.4. Вплив державної політики на формування організаційно-економічних механізмів управління корпоративною соціальною відповідальністю.

Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності

- 4.1. Державні програми соціально-економічного програмування.
- 4.2. Права людини на робочому місці.
- 4.3. Практика партнерства між роботодавцями і працівниками.

Тема 5. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності.

- 5.1. Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі
- 5.2. Взаємодія зі стейкхолдерами як основний принцип соціальної відповідальності.
- 5.3. Державна політика як основа формування простору взаємодії держави, суспільства й бізнесу.
- 5.4. Сучасні моделі корпоративної соціальної відповідальності.

Модуль 2.

Тема 6. Екологічна компонента соціальної відповідальності

- 6.1. Стан довкілля як глобальна проблема.
- 6.2. Екологічна відповідальність як складова соціальної відповідальності.
- 6.3. Елементи екологічної відповідальності бізнесу
- 6.4. Досвід реалізації принципів екологічної відповідальності

Тема 7. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності

- 7.1. Соціальна відповідальність корпорації як бізнес-стратегія.
- 7.2. Декларація соціального партнерства.
- 7.3. Створення соціально сприятливого середовища.

Тема 8. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності.

- 8.1. Нефінансова звітність як інструмент розвитку соціальної відповідальності підприємства
- 8.2. Значення та зміст моніторингу соціальної відповідальності.
- 8.3. Параметри моніторингу соціальної відповідальності.
- 8.4. Комплексна система соціальної відповідальності.

Тема 9. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності.

- 9.1. Значення та зміст оцінювання ефективності соціальної відповідальності.
- 9.2. Методики оцінювання соціальної відповідальності.
- 9.3. Ключові показники ефективності соціальної відповідальності.

Тема 10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні

- 10.1. Концепція Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні.
- 10.2. Складові розвитку соціальної відповідальності в Україні.
- 10.3. Очікувані результати реалізації Стратегії.

6.2. Структура навчальної дисципліни
(для денної форми навчання)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма навчання					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	10	2	1			7
Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства	12	2	1			9
Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю	12	3	2			7
Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності	12	2	2			8
Тема 5. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності	12	3	2			7
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	60	12	10			38
Модуль 2						
Тема 6 Екологічна компонента соціальної відповідальності	12	2	2			8
Тема 7. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності	12	2	2			8
Тема 8. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності	12	3	2			7
Тема 9. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності	12	3	2			7
Тема 10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні	10	2	2			6
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	60	12	12			36
Разом за семестр	120	24	22			74

6.2.1. Структура навчальної дисципліни
(для заочної форми навчання)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Заочна форма навчання					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	12	1				11
Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства	12	1				11
Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю	12	1				11
Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності	12	1	1			10
Тема 5. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності	12	1	1			10
Тема 6. Екологічна компонента соціальної відповідальності	12	1				11
Тема 7. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності	12	1				11
Тема 8. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності.	12	1				11
Тема 9. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності	12	1	2			9
Тема 10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні	12	1				11
Разом	120	10	4			106

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	2	
2	Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства	2	
3	Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю	3	
4	Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками	2	1

	на засадах соціальної відповідальності		
5	Тема 5. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності	3	1
6	Тема 6. Екологічна компонента соціальної відповідальності	2	
7	Тема 7. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності	2	
8	Тема 8. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності.	3	
9	Тема 9. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності	3	2
10	Тема 10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні	2	
Разом		24	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	7	11
2	Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства	9	11
3	Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю	7	11
4	Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності	8	10
5	Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності	7	10
6	Екологічна компонента соціальної відповідальності	8	11
7	Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності	8	11
8	Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності	7	11
9	Оцінювання ефективності соціальної відповідальності	7	9
10	Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні	6	11
Разом		74	106

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика [Текст]: підручник / Саприкіна М. А., Ляшенко О., Саєнсус М. А., Місько Г. А., Зінченко А. Г.; за наук. ред. д.е.н., проф., засл. діяч науки і техніки України Редькіна О. С. – К. : ТОВ«Фарбований лист», 2011. – 480 с.
2. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник/ О. Гирик, О.Денис, О. Дубовик, І. Жеребило, А. Зінченко, Н. Реверчук, М. Саприкіна, Р. Семів, З. Скринник, К. Телюк; за заг.ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко, д-ра екон. наук, проф. А.Я. Кузнецової. – К.: УБС НБУ, 2009. – 214 с.
3. Корпоративная социальная ответственность: учебник и практикум для академического бакалавриата / под общ. ред. В. Я. Горфинкеля, Н. В. Родионовой. –

- М.: Издательство Юрайт, 2016. – 570 с. – Серия: Бакалавр. Академический курс.
4. Куліш А. Соціальна відповідальність бізнесу в банківській сфері у запитаннях і відповідях. – К.: 2009. – 80 с.
 5. Котлер Ф.Н. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Пер. з англ. С. Яринич. — К.: Стандарт, 2005. – 302 с.
 6. Лазоренко О. Корпоративна соціальна відповідальність в Україні: експертна думка: зб. статей та рекомендацій» — К.: Стилос, 2007. – 321 с.
 7. Лазоренко О., Колишко Р., та ін. Посібник із КС «Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності». – К.: Видавництво «Енергія», 2012.
 8. Олійник О.О. Соціальна відповідальність: Навч. посіб. – Рівне:НУВГП, 2016. – 222 с.
 9. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. Навч. посіб. // Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. – 180 с.
 10. Петроє О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної політики сучасних підприємств в Україні: [навч. посіб.] / Ольга Михайлівна Петроє. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 60 с.
 11. Петроє О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної соціальної політики: [монографія] / Ольга Михайлівна Петроє. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 152 с.
 12. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: розуміння та впровадження. – К.: 2013. – 48 с.

Допоміжна література

1. Амоша О. Соціальна відповідальність в контексті розвитку людського потенціалу / О. Амоша, О. Новікова // Держава і суспільство, С. 122-127. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pubupr/2011-1/doc/3/01.pdf
2. Баюра Д.О. Оцінювання рівня корпоративної соціальної відповідальності компаній / Д.О. Баюра // Теоретичні та прикладні питання економіки. – К.: ВПЦ «Київський університет». – 2009. – № 18. – С. 259-264.
3. Баюра Д.О. Формування системи корпоративного управління на засадах соціальної відповідальності/ Д. О. Баюра // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – Серія «Економіка». – 2013. – № 10. – С. 18–22.
4. Бебик В. Держава і громадянське суспільство: партнерські комунікації у глобальному світі: навч.-метод. посібн. / В. Бебик, В. Бортніков, Л. Дегтерьова, А. Кудряченко (за заг. ред. В.Бебика). – К.: Інститут громадянського суспільства, 2006. – 248 с.
5. Будьонна Л. Шляхи та напрями формування соціальної відповідальності бізнесу в Україні. / Л. Будьонна // Соціальна політика. – 2008. – №8 – С. 9-10.
6. Вергун Л.І. Соціальна відповідальність бізнесу в умовах глобальної фінансово-економічної кризи / Л.І. Вергун // Теоретичні та прикладні питання економіки: Зб. наук. праць. – К., 2010. – Вип. 23. – С. 165-170.
7. Волосковець Н.Ю. Корпоративна соціальна відповідальність підприємств як основа інноваційного розвитку сучасної економіки [Електронний ресурс] / Н. Ю. Волосковець// Наук. праці КНТУ. Економічні науки. – 2010. – Вип. 17. – С. 125-131. – Режим доступу: http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_17_ekon/index.html.
8. Воробей В. Соціальна звітність: стан та перспективи / В. Воробей // Матеріали зборів мережі Глобального Договору ООН (16 грудня 2009 р.). – К.: 2009. – 11 с.
9. Гідна праця – основа соціального добробуту та економічного прогресу: програмна резолюція VI З'їзду Федерації професійних спілок України від 24.03.2011 р. № 63 – 7 [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.fpsu.org.ua/dokumentifpu/programni>

rezolyutsiji-ta-postanovi-vi-z-jizdu-federatsiji-profesijnikh-spilok- ukrajini.

10. Глобальный договор ООН (UN Global Compact, 2000). – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: globalcompact.org.ua.
11. Гришук В.К. Соціальна відповідальність. Навчальний посібник, Львівський університет внутрішніх справ – 2012. – 152 с.
12. Грицина Л.А. Механізм формування корпоративної соціальної відповідальності в управлінні підприємством: дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка і управління підприємствами» / Л.А. Грицина; Хмельниц. нац. ун-т. – Хмельницький, 2009. – 20 с.
13. Гуменна О. В. Соціальна відповідальність бізнесу в контексті інноваційного розвитку економіки / О. В. Гуменна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu/Ekon/2009_7/09ga_vdoe.pdf.
14. Грیشнова О.А., Думанська В.П. Екологічний вектор соціальної відповідальності / О. А. Грیشнова, В. П. Думанська // Экономика и управление. – № 3. – 2011г. – с. 32–41.
15. Дементов В. Особливості забезпечення соціальної відповідальності державної служби у контексті демократичних перетворень. Держава та суспільство. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/putp/2013-1/doc/4/07.pdf>
16. Дзюба О. М., Зюзіна В. П. Ефективність внутрішньої складової корпоративної соціальної відповідальності підприємства / О.М. Дзюба, В.П. Зюзіна // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2012. – № 725. – С. 277-281.
17. Деркач С. Соціальна відповідальність бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://stepanderkach.com.ua/socialna-vidprovidalnist-biznesu>
18. Діагностика стану та перспектив розвитку соціальної відповідальності в Україні (експертні оцінки): монографія / О.Ф. Новікова, М.Є. Дейч, О. В. Панькова та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2013. – 296 с.
19. Євтушенко В.А. Внутрішні та зовнішні інституційні форми корпоративної соціальної відповідальності / В.А. Євтушенко // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. – 2013. – С.40-46. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/j-pdf>.
20. Євтушенко В.А. Оцінка корпоративної соціальної відповідальності: методи, об'єкти, показники // В.А. Євтушенко / Вісник НТУ «ХП». – 2013. – № 46. – С. 53-63.
21. Ільніцький Я.В. Концептуальні основи формування системи соціальної відповідальності суб'єктів ринку праці [Електронний ресурс] / Я.В. Ільніцький // Вісн. Східноукр. нац. ун-ту ім. Володимира Даля. – 2011. – Ч. I., № 14. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSunu/2011_14_1/lnitskiy.pdf.
22. Ільніцький Я. В. Соціальна відповідальність партнерів у сфері зайнятості населення. – Автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.07 – демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика / Я. В. Ільніцький. – Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». – Київ, 2012. – 19 с.
23. Касич А. О., Яковенко Я. Ю. Звіт про стійкий розвиток як аналітичний інструмент формування корпоративної соціальної відповідальності // Ефективна економіка. – №10.– 2014.
24. Казмерчук М.Т. Корпоративний кодекс як інструмент управління поведінкою персоналу підприємства / М. Т. Казмерчук // Управління розвитком. – 2013. – № 21. – С. 7-10.
25. Коваленко О.В. Соціальна відповідальність бізнесу як наслідок державного регулювання економіки [Електронний ресурс] / О.В. Коваленко. – Режим доступу: <http://www.icp-ua.com/ru/node/1155>.
26. Колот А. М. Соціальна відповідальність людини як чинник стійкої соціальної динаміки: теоретичні засади / А. М. Колот // Україна: аспекти праці: наук.-екон. та сусп.-політ. журнал / Вид-во «Праця»; гол. ред. О. Варецька. – 2011. – № 3. – С. 3-9.

27. Концепція національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kbs.org.ua/index.php?get=14&id=5817>.
28. Ласукова А.С. Порівняльний аналіз моделей корпоративної соціальної відповідальності в банках світу // Вісник Запорізького національного ун-ту. – 2012. – № 3. – С. 181-188.
29. Мельник С.В. Шляхи стимулювання соціальної відповідальності вітчизняного бізнесу [Електронний ресурс] / С. В. Мельник, Т.А. Тресвятська, Л. В. Будьонні. – Режим доступу: www.lir.lg.ua/shlahi.doc.
30. Меморандум про соціальну відповідальність бізнесу в Україні, затв. рішенням громадського об'єднання «Форум соціально відповідального бізнесу України» 16 грудня 2005 р.
31. Нефінансова звітність: інструмент соціально відповідального бізнесу. Воробей В., Журовська І.– К.: ФОП Костюченко О.М. – 2010.– 77 с.
32. Петрашко Л.П. Корпоративна відповідальність: крос-культурні моделі та бізнес-практики: монографія. – К.: КНЕУ, 2013. – 372 с.
33. Петроє О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної соціальної політики: монографія / О.М. Петроє. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 152 с.
34. Полякова О.М. Особливості формування і розвитку соціальної відповідальності підприємств в Україні / О.М. Полякова, П.Ю. Кас // Вісн. економіки трансп. і пром-ті.– 2010. – № 32. – С. 284-289.
35. Самофалова Т.О. Соціальна відповідальність бізнесу як об'єктивна категорія соціально-економічної системи [Електронний ресурс] / Т. О. Самофалова // Теорія та практ. держ. управління: зб. наук. праць. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – Режим доступу: www.kbuara.kharkov.ua/ebook/tpdu/2011-2/doc/2/11.pdf.
36. Сиченко О. О. Концепція корпоративного громадянства в контексті державної соціальної політики [Електронний ресурс] / О. О. Сиченко // Публічне адміністрування: теорія та практика. Електронний збірник наукових праць. – 2011. – Вип. 2 (6). – Режим доступу: [http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2011-02\(6\)/11soodsp.pdf](http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2011-02(6)/11soodsp.pdf)
37. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: моногр. / за ред. А.М. Колода.– К.: КНЕУ, 2012. – 501 с.
38. Соціальна відповідальність бізнесу: монографія / О. П. Гоголя, І. П. Кудінова; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Ніжин: Лисенко, 2011. – 175 с.
39. Соціальна відповідальність бізнесу – виклик часу // Фармацевт-практик. – 2012. – № 7- 8. – С. 6-7.
40. Стецик А.Р. Теоретико-методологічні засади управління соціальною відповідальністю підприємництва в ринкових умовах / А.Р. Стецик // Наук. вісн. НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: РВВ НЛТУ, 2011. – Вип. 21.18. – С. 260-266.
41. Супрун Н.А. Інститут корпоративної соціальної відповідальності: принципи, завдання та пріоритети розвитку / Н. А. Супрун // Наук. праці Донец. нац. техн. ун-ту. Сер.: економічна. – Донецьк: ДонНТУ, 2011. – Вип. 40-2. – С. 190-196.
42. Шири Н.О. Напрями впровадження системи корпоративної соціальної відповідальності в практику українських підприємств [Електронний ресурс] / Н.О. Шири, А.І. Іващенко// Ефективна економіка. – 2013. – № 11. – Режим доступу: www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2502.
43. Юзик Л.О. Підходи щодо оцінки впливу КСВ на показники діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Л.О. Юзик. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vdnuet/econ/2010_3/Yuzik.pdf.

Інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація по стандартизації ISO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://isotc.iso.org/>.
2. Глобальная инициатива по отчетности экологически ответственных экономик [Электронный ресурс]. – Режим доступа: /www.globalreporting.org.
3. Експертно-аналітичний портал, присвячений тематиці корпоративної соціальної відповідальності і стійкому розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.csr-review.net.
4. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua/.
5. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minrd.gov.ua/nk>.
6. Регіони України: статистичний щорічник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
7. Сайт Всемирного совета бизнеса по устойчивому развитию [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.globalcompact.org>.
8. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.smida.gov.ua/db/emitent.
9. Центр "розвиток соціальної відповідальності" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.csr.ukraine.org